

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

8. De nimijs occupationibus, quinta causa culpabili distractionum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

Quoque alij in nobis displicere; otiosos
 Eccl. 19 & contemptibiles nos reddere. *Sagitta*
 12. *ta infixa femori carnis* (ait Sapiens) *sicut ver-*
bum in ore stulti. Sagittæ sunt verba impre-
 dentium. Sæpè qui feriunt canes sunt, qui
 & morderetè, & allatrare possunt. In femore
 læsi dicuntur, ob honoris sui iacturam illa-
 tamq; iniuriam, præsertim in nervo, sicut
 puncto incontinentie.

8. Deinde erubescamus faciem omnipo-
 tentis Dei, qui meritò, cum ad orandum ac-
 cedimus, videns conscientias nostras his
 maculis sædatis, exprobrare potest nobis
 citius nostram scurrilitatem, & nos à se con-
 fusos propellere.

SECTIO OCTAVA.

*De nimij occupationibus, quinta causa culpabilium
 distractionum.*

Occupationum 1. **F**ugientes otium, ex opposito non
de vimē- scylla: & sese occupationibus immergunt.
 12. *ta.* delectantur atq; involvuntur: & licet non
 2 sine inquietudine & sanitatis, imo salutis de-
 trimento; malunt tamen servi esse, ac ma-
 epiæ rerum & occupationum, quàm libe-
 tate qua frui possunt, gaudere. Miseri mo-
 tales, qui miseriam amant, & felicitati am-
 ponunt. 2. *Occ*

Occupationum autem alia turpes aut pe- *Occupatio*
 riculosa; alia temporales & corporales; alia *onū alia*
 honesta & spirituales. Cum verò omnis oc- *turpes*
 cupatio immoderata orantis quieti præiudi- *aut peris*
 cat; tū turpis sanè prorsus evertit. Parūm *culos*
 apti ad orandum iniusti negociatores, auariq; *1.*
 & qui lusu lucrum quærunt, & poculis sese *2.*
 ingurgitant. His satis vicini sunt ij qui vt la-
 borem fugiant, militiæ & sceleribus adiunctis *3.*
 dant nomina, animumque. Hos sequuntur
 qui negotijs sese implicunt, quæ parūm cum *4.*
 orationis exercitio commecij habent. Nego-
 tiatores enim etiam non iniusti, sæpè quæ
 salutis sunt negligunt, rarè verbum Dei au-
 diunt, post graves lapsus difficulter resurgūt;
 finis sui, & Creatoris sæpè sunt immemores.
 Sunt & alij qui officia ac ministeria obeunt
 in quibus sine peccato, vel suo, vel alieno ver-
 sati haudquaquam possunt, quales caupones,
 militum duces, palatini qui principum au-
 ribus serviunt, & similes. De his Salomon.
Dua, inquit, species difficiles & periculosa mihi
apparuerunt: Difficile exiit negotians à negli- *Eccle. 28.*
gentia, & non iustificabitur caupo à peccatis labi-
orum. *28.*

Nulla, fides pietasq; viris, qui castra sequuntur,

Et exeat aula qui volet esse pius.

Arsenio Arcadij & Honorij Imperatorū pe-
 dagogo, vox celo delapsa insonuit. *Arseni,*
aulam fuge si salvari vis. Graves enim in hisce

G 4

Occurrunt

NVI

416

2. occurrunt occasiones perp̄p̄, quibus obfisti vix, & ne vix quidem sine peccato potest.

Temporales.

Harum aliqua

1.

Necessaria.

2.

Vtiles.

3. Temporanearum occupationum alia necessaria, alia vtilis, alia superflua. Necessaria sunt, quibus vitam ac familiam sustentamus. Ex quoq; quæ nobis ex officio incumbunt, quæq; omitti non possunt sine violatione officij, necessariæ reputantur.

4. Vtilis sunt ambulationes, conversationes honestæ, contractus, mercimonia, exercitium artium mechanicarum in bonum familiæ aut reipublicæ adhibita moderatione. Vtræq; tamen ad salutem nihil profunt; nisi cum virtute coniungantur, ut si ad Dei honorem, ad caritatem proximo impendendæ, ad finem alicuius virtutis supernaturalis referantur. S. Paula pauperum pedes lavabat, eis opitulabatur & maximè infirmis quo in genere Sanctorum quàm plurimi sese exercuerunt.

3.

Superflua

1.

Saculivium.

Luc. 14.

18.

5. Superflua sunt quæ solùm ad lucrum & splendorem vanum adhibentur, ut qui sumptuosa ædificia, hortos, fontes, vivaria infinitis sumptibus ad oblectationem tantùm excitant. Hæc omnia nihil promovent orationis negotium, obsunt verò quàm maximè atq; aded periculosas esse huiusmodi occupationes Christi Domini excellens illa parabola declarat; vocati namq; ad coenam regni

caelestis

caelestis, ceperunt simul omnes sese excu-
sare; primus quidem quod villam emerit;
alius quod iuga bouum emerit quinque: de-
niq; tertius quod vxorem duxerit, & ideo nō
possit venire. Ad hæc homines facile impel-
luntur specie vtilitatis & commodorū. Vti-
nam infinita exempla non suppeterent.

6. His accedunt occupationes, quas viri
spirituales, & religiosi in curandis augendisq;
rebus temporalibus (quibus longè magis in-
cumbunt, quàm Deo) sibi vsurpare solent.
Nihil præclarè actum quod eorum manibus,
ac iudicio perfectum non sit. Fit quidem

subinde, vt fides hominibus careant, quibus
res credant. Si tamen onus partiri possint,
expedit sanè curam suæ salutis ac perfecti-
onis, temporalibus negotijs, ac opibus quæ
pereunt, anteferre. *Quid enim prodest homini,*

si vniuersum mundum lucretur, anima verò sua de-
trimentum patiatur? aut quam dabit homo com-
mutationem pro anima sua? Corporalis exercita-

tio ad modicum vtilis est: pietas autem ad omnia
vtilis est. Corvus ex arca emissus ad arcam

non redijt: redijt columba virentis olivæ ra-
mum in ore referens. Malè sibi contulunt,

qui ex tabernaculo Domini, seu arca suæ cō-
scientiæ egressi, per mundi huius ac negoti-

orum fluctus effundunt sese, nunquā aut rarè
ad tabernaculum Domini revertentes. Hi

numquam sepe absorbentur ab aquis diluvij,
spiritumq;

¶

¶

NVI

116

Spiritumq; in primis, & fortè temporalia omnia amittunt, seroq; lamentantur miseriam, & calamitates, quas curam, & solitudinibus suis mercati sunt. Ad arcam sæpe regrediendum cum columba: & egressi pacem conscientiarum, ac animi tranquillitatem nobiscum ferre memores, extremis tantum pedibus aquas negotiarum; huius mundi attingamus; non mergamus animos nostros, nosq; magis amicis, proximisq; ac rebus gerendis commodemus, quam dedamus; mutuemus quam largiamur.

3. 7. Spiritualium occupationum alia ad ingenium tantum pertinent, alia ad pietatem: & hæc quidem vel moderatè suscipiuntur, vel immoderatè. Spirituales occupationes quæ à naturæ fontibus oriuntur, sunt quæ ab artibus profluunt; quales perspectiva, mathematica, arithmetica, philosophia, & multæ alia scientiæ speculativæ, quæ totam hominis mentem occupant. sibiq; vendicant. Hæc esse instrumentum quo spiritualia tractamus, excolant, atq; exerceant ad functiones internas clariùs eliciendas; pietati tamen vehementer obsunt, si sine modo usurpentur: nec hæc solæ, sed & studia rerum divinarum, quæ tantummodo ad scientiam acquirendam aluntur. Est enim intellectus prima animi nostri ianua, nihilq; in animum invehitur, quod non ab eo discutiat, qui si sibi cuncta retineat, nec ad arcem primariam hominis

Spirituales quædam.

1. *ad ingenium pertinentes.*

1. *ut scientia speculativa.*

2. *Etiam sacra subinde orationi obsunt.*

Apta similitudo.

interu

Interni, quæ voluntas est, quicquam transmit-
tat, ieiunius animus remanebit, & egestate cõ-
ficietur, vti in civitatibus fieri videimus, vbi à
ianitoribus, res quæ importantur, retinentur.

8. Occupationes spirituales eæ censeri pos-
sunt quæ ad salutem propriam ac proximi, aut
certè ad Dei optimi gloriã spectant, etsi cor-
poris vtamur ministerio; quales sunt eæ quæ *spiritua-*
ex vi spiritus cõcepti promanãt, vt cõciona- *les occu-*
ri, cõfessiones audire, ignorãtes erudire, pec- *pationes*
catores ad meliorem frugẽ reducere, atq; alia *ad salutẽ*
opera misericordiæ, quæ spiritualia vocantur. *pertinen-*
His nõ abfimiles sunt omnes virtutum func- *tes.*
tiones, imò & rerum indifferentiũ, si modò
ad finem supernaturalem referantur. A spi-
ritu enim Dei hæc procedunt, à quo res spiri-
tuales nomen meritò fortuantur.

9. Huiusmodi officia spiritualia & multò
magis reliqua iam explicata, si immoderatè
suscipiantur, orantis animum affligunt, sen- *Occupat-*
sumq; pietatis atq; attentionis exsugunt. *iones*
Accedit internum hominem ab instrumento, *immode-*
corpore nempe infirmo, in functionibus suis *rata no-*
dependere: quòd si corpus imbecille plũs *cent-*
æquo fatigetur, & eius vires tanquam acies *1.*
retundãtur, obtusiores fore eius operationes; *2.*
& asinus tandem sub onere fatiscet, nec fa-
cile erigi ac roborari, magno sanè spiritus
detrimento poterit.

10. Inter alias verò immoderationis partes
cura

NVI
216

Philip. 4.
6.
I. Pet.
5.7.

cura & sollicitudo nimia aut rerum temporalium, aut anxietas ea munia explendi, quæ à superioribus iniunguntur, in postremis non sunt reponendæ. Hinc Apostolus nihil ait, solliciti sitis, sed in omni oratione & obsecratione petitiones vestrae innotescant apud Deum. B. item Petrus nos monet omnem sollicitudinem projiciamus in eum, quoniam ipsi est cura de nobis. Pro virili ea quæ nobis incumbunt, si perficiamus, nihil à nobis exiget Dominus aliud: nec prudenter superiores exigere possunt. Expedit quoque nobis persuadeamus, nos esse servos inutiles, parùm ad magna idoneos, & in gazophilacium duo minuta tantùm posse reponere. Cetera si Deo committamus, bene, quieteque nobis eveniunt. Ita nobis suadet Rex Sæctus. *Iacta super Dominum curam tuam, & ipse te eruet, & non dabit in æternum fluctuationem iusto.* Et hæc quidem de occupationibus eorumque remedijs dicta, sufficiant.

Psal. 54.
23.

SECTIO NONA.

De distractionibus tertij generis, quæ dispensatione divina proveniunt.

Distra- I. **H**actenus discussimus, quæ, & quales
ctiones di- distractiones animi à nature defectu;
visione di- quæ ex vitio nostro promanant. Tertia cau-
videntia sa inuestiganda iam venit. Cum, enim
Dominus